

Izjava, izvršena ponedeljek, vsak dan jutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Odgovorni urednik: prof. F. Peric. — Lastnik tiskarne Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Naročnina: za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 3 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov manj po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov manj po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, dne 9. avgusta. Politična situacija je čisto politična. Šef radikalne stranke se zdravi v Karlovih Varih, šef hrvatske seljaške stranke pa počiva v sončni Baški. Ne radikali in ne radičevci pa ne store nobenega važnejšega sklepa brez odobrenja svojega šefa in tako je v politični situaciji nujno nastopilo malo zatišje. Ker poleg tega tudi ministri pridno odhajajo na Bled, je vladno delo zastalo in to kljub temu, da je z novo vlado postavljenih na dnevni red vse polno vprašanj, osobito osebnih.

Predvsem je v ospredju zanimanja vprašanje velikih županov. Opozicijski listi so že pisali, da je prišlo zaradi velikih županov do velikega nasprotja med radikali in radičevci. Vest je silno pretirana. Do nasprotij je sicer prišlo, toda do nobenih resnih. Bilo je sklenjeno, da se pošlje vsem velikim županom okrožnica z opozorilom, da imajo v vseh stvareh strogo ravnati po zakonu in v vsakem oziru upoštevati situacijo, nastalo z novo vlado. Kdor tega ne bi storil ali kdor bi se naprej vodil po partizanskem zmislu in bil proti radičevcem neobjektivni, ta bo brez pardona izmenjan. Načelo nove vlade je torej, da se na prejšnje poslovanje velikih županov redno ne bo ozirala, se pa zahteva, da vsi brezpogojno prelomijo s svojim dosedanjim postopanjem, če je bilo to strankarsko opredeljeno. Seveda za najhujše "grešnike" ta pardon ne velja in par velikih županov bo vseeno izmenjanih. Na Hrvatskem se je to že zgodilo in v kratkem se zgodi to tudi v drugih pokrajinah. — Načelo vlade je le pozdravljati. Dosedaj je bil običaj, da so ob enem z novo vlado bili tudi brzojavno zamenjani šefi političnih uprav. Tako smo imeli stalno dve garnituri uradništva in ni dosti manjkalo, da bi padli na portugalske razmere in dobili še tretjo. Sedaj smo, hvala Bogu, te nevarnosti rešeni in namerno ali nenamerno odlašanje vlade z imenovanji novih velikih županov je vplivalo vsekakor pomirjevalno na ljudstvo. In to je brez dvoma uspeh.

Naveda opozicije je, da stalno govori o slabem položaju vlade, njeni neenotnosti in njeni skorajšnji krizi. Tako tudi sedaj dosti čitamo o bližnjem razkolu med radikali in radičevci. Vse te stvari niso resne. V torek prirejena skupna večerja radikalov in radičevcev v hotelu "Pariz" je pokazala čisto nasprotno in bila tako močna demonstracija vladne enotnosti, da je bil politični svet v Beogradu presenečen. Videlo se je jasno, da je popolnoma izginilo nezaupanje, ki je še pred kratkim vladalo med obema skupinama. Zlasti pa se je opazilo, da so ravno oni radikali, ki so bili svojčasno najbolj nasprotni sporazumu, kakor podpredsednik radikalnega kluba posl. Dragović, na večerji iskreno govorili o potrebi sporazuma.

Kot prvi je govoril stari Pašičev sobojevnik Živković. Pozdravljaj bil sporazum in skupnost Hrvatov in Srbov. Za njim je nazdravil predsednik HSK Karl Kovačević kralju. Med njegovim govorom je prišlo do burnih ovacij. Senzacijo je vzbudil govor Dragovića, ki je dejal, da pomeni sporazum srečo in napredek naroda. V toplih besedah je na to opisal pomen kronanja Tomislava in končno nazdravil hrvatskemu seljaku. Za Slovence je govoril posl. Pucelj, za vojvodinske radikale posl. Grgin. Na to je povzel besedo podpredsednik vlade Marko Gjurčić. Odločno je demantiral vesti o nesoglasjih, ki da so izbruhnile v vladi zaradi velikih županov. Pozval je vse poslance, da med svojimi volilci propagirajo misel sporazuma in na to je nazdravil slogmi med Hrvati in Srbi. Pavle Radić je nazdravil suvereniteti naroda, za čegar dobro hoče delati nova vlada. Radičevci, Vojković je na to nazdravil Pašiču, radikal Spaljaković pa St. Radiću. Bile so izgovorjene še mnoge zdravice, na kar so bile poslance pozdravne brzojavke kralju, Pašiču, St. Radiću in Aci Stankoviću. Kolo je završilo večerjo.

Večerja je bila manifestacija vladne enotnosti in okolnost, da so se z nje izdale vsem poslancem instrukcije za enoten nastop med volilci, ji daje poseben političen pomen. Zato tudi ni pričakovati, da bi se na jesen koalicijski med radikali in radičevci količkej oslabila. Niso šefi strank poslali poslancev med narod z devizo: "delo za sporazum" zato, da bi na jesen bila ta deviza razveljavljena. Pa tudi po vsem drugem delu se more sklepati z gotovostjo, da je sporazum sklenjen za dolgo dobo. Tako se bodo vršile občinske volitve šele koncem leta, ker se hoče dati radičevcem čas, da se za volitve temeljito pripravijo. Oblastne volitve pa se bodo vršile šele drugo leto in tudi njih odložitev ima isti vzrok. Program nove vlade je velik in zelo verjetno je, da bo sedanja skupščina ostala svojo dobo na krmilu.

Program nove vlade je označil na večerji stari Aleksa Žujević sledeče: "Mnogo slabih zakonov je bilo sprejetih in ni pričakovati, da bi takoj jutri bili sprejeti sami brezkritični zakoni. Toda naše prizadevanje mora biti, da ne bo noben novi zakon tako slab kakor prejšnji. Vsak zakon mora pomeniti izboljšanje. In za dvanajstine, kakoršne so ravnokar sklenjene, smo glasovali zadnjič. Nove morajo biti boljše". In priznati treba, da so ravnokar sklenjene dvanajstine že boljše od prejšnjih. Nobena novega davka niso dale, pač pa je bil davek na ročne delavce zelo omiljen.

Program, kakor ga je povedal Aleksa Žujević, je realen in dober. Ni treba drugega, nego da se polagoma konsolidira država in ta postopni razvoj bo koristnejši, ker treznejši in solidnejši, nego pa razvoj v skokih.

V Beogradu nastopa politična doba in po tromesečnem napetem boju se politično ozračje pomirjuje. Za delo vlade bo to pomirjenje le v korist.

Ko se bo bližalo novo zasedanje skupščine, bodo oživele zopet razne kombinacije v smeri razširjenja vlade. In tu treba v prvi vrsti omeniti vstop demokratov v vlado, v drugi vrsti pa kombinacijo s SLS.

Pa o tem bo še mnogo prilike govoriti in zato za danes dovolj.

R. S.

Avdijske na Bledu

Spor med ministrom Krajačem in Nimčičem radi nettunske pogodbe — Pašič popolnoma okrevale

BEograd, 10. (Izv.) Tekom današnjega dne so prišli v Beograd nekateri ministri; ostali pa se pričakujejo jutri. Kralj je sprejel na Bledu predsednika skupščine Trifkovića, ki je poročal o tekočem delu. Kralj je sprejel tudi ministra ver Trifunovića in je podpisal zakon o Panteonu. Nadalje je bil v avdijski ministar za agrarno reformo Pavle Radić. Predložil je kralju v podpis nekatere uredbe o dvanajstih. Več časa se je mudil pri kralju in zunanji minister Nimčič, ki odide 27. t. m. na zborovanje Društva narodov v Ženevo, kjer bo zastopal Jugoslavijo.

Ker se vrši jutri seja ministrskega sveta, se pričakuje, da bodo jutri predpolodne vsi ministri v Beogradu.

Govori se, da namerava trgovinski minister dr. Krajač podati ostavko radi nettunske pogodbe. Novinarjem pa je izjavil minister Krajač, da nikakor ne misli na ostavko, ker ni sodeloval pri navedeni pogodbi. Pripomnil je, da so nekatere dolžbe nettunske pogodbe zelo težke za Jugoslavijo.

Spor med trgovinskim ministrom dr. Krajačem in zunanjim ministrom dr. Nimčičem radi nettunske pogodbe se reši najbrž na jutrišnji seji ministrskega sveta.

BEograd, 10. (Izv.) Radikalni klub je prejel nocoj od Pašiča brzojavko, katere pravi, da je ministrski predsednik popolnoma ozdravil. Pašič se bo mudil v Karlovih Varih še tri tedne, nakar bo odpoval v kako francosko kopališče.

Radičev povratek v Zagreb

ZAGREB, 10. (Izv.) Nocoj je prišel iz Baške Stjepan Radić. Na kolodvoru so ga sprejeli dr. Maček in številni pristaši in ga spremljali v "Seljački Dom".

Jugoslovanski novinarji in novi tiskovni zakon

Značilna resolucija Jugoslovanskega novinarskega združenja

LJUBLJANA, 10. Centralna uprava Jugoslovanskega novinarskega združenja je sprejela na svoji seji na Bledu naslednjo resolucijo:

Jugoslovansko novinarsko združenje je, smatrajoč svobodo tiska za največji interes novinarskega poklica, vodilo skozi več let akcijo, da se ta svoboda zajamči in v ustavi in v zakonu. Ker je svoboda tiska kot najvišja ustavna svoboda vseh državljanov ne samo zadeva novinarskega stanja, ampak zadeva vsega naroda in njegovih predstavnikov v parlamentu, je Jugoslovansko novinarsko združenje apeliralo na vso jugoslovansko javnost in vse stranke v parlamentu, da se v novem tiskovnem zakonu čim bolj zaščiti princip svobode tiska. Jugoslovansko novinarsko združenje pa mora na žalost konstatirati, da sta ga i parlament i javnost silno slabo podpirala v tem boju. Ogronna večina narodnih poslancev, ki je podpirala bodisi sedanjo, bodisi bivšo vlado, je pristala na nov tiskovni zakon, a v ostali javnosti se je pokazal proti njemu zelo slab odpor. Novinarsko združenje odklanja radi tega vsako odgovornost, da ni v polnem obsegu ohranjena velika ustavna in narodna svoboda, in prepušča polno odgovornost za ta zakon odgovornim političnim faktorjem.

Kot stanovska organizacija pa ima Jugoslovansko novinarsko združenje dolžnost, da tudi po sprejetju tiskovnega zakona čim najbolj zaščiti interese političnih novinarjev. V obrambi teh interesov se je Združenju posrečilo, da so se med razpravo o tiskovnem zakonu mnogi člani ublažili na korist novinarjev. Posrečilo se mu je doseči, da je prišla v zakon določba o ureditvi socijalnih in poslovnih odnosov novinarjev.

V stremljenju, da tudi dalje po možnosti odvrne škodljive posledice tiskovnega zakona za poklicne novinarje, je sprejelo Jugoslov. novinarsko združenje sledeče sklepe:

1.) Apela na gg. ministra za izenačenje davkov in socijalno politiko, da čim prej izdaja uredbo o socijalni zaščiti novinarjev in to s sodelovanjem delegatov Jugoslov. novinarskega združenja.

2.) Obvešča poklicne novinarje, da ne smatra več kot zahtevno novinarske časti in dolžnosti brezpogojno varovanje uredniške tajnosti, in priporoča urednikom, da prepuščajo polno odgovornost piscem član- kov, da se tako prepreči preganjanje po-

klčnih novinarjev za prestopke, ki jih oni niso zagrešili. Zato svetuje, da se objavljajo članki le s podpisom pisca ali njegovo pismeno obvezo, da prevzame pred sodnjo polno odgovornost.

3.) Svetuje uredništvom, da se obkristijo z odredbo novega tiskovnega zakona o postavljanju odgovornih urednikov za posamezne rubrike.

Sklicanje ministrskega sveta

RIM, 10. Ministrski svet je sklican za 25. t. m. Seja se bo vršila v vimalnski palači.

Samomor italijanskega zdravnika

BRESCIA, 10. Pred par meseci si je zdravnik dr. Manfredi Ferrara pri obdukciji nekega mrliča nakopal nalezljivo bolezen. Uvidevši, da je ta bolezen neozdravljiva, je sklenil, da si čimprej uniči življenje. Preteklo soboto popoldne je zavžil znatno količino strihina in je umrl po dolgi mukah.

Londonska konferenca o varnostnem paktu

Člani francoske delegacije — Besedilo pakta se pošlje tudi Italiji, Čehoslovaški in Poljski

PARIZ, 10. Francosko delegacijo za londonsko konferenco tvorijo poleg zunanje- ga ministra Brianda Filip Berthelot, Le- ger in Fromageot. Razgovori bodo trajali dva dni. Po poročilih iz Londona se Bal- din zelo zanima za konferenco, katere se sicer ne bo udeležil, pač pa bo v stalnem stiku s Chamberlainom.

Briand prispe v London že izgotovljeno besedilo zavezniskega odgovora na nemško noto. Baje je poslal Briand že gotov načrt varnostnega pakta v London, da ga morejo tam proučiti še pred sestankom. Avtor varnostnega pakta je Fromageot. Za slučaj, ako bi se Vandervelde osebno ne mogel udeležiti sestanka, pošlje belgijska vlada na konferenco svojega delegata.

Najnovejše vesti zatrjujejo, da za časa razgovorov med Briandom in Chamberlai- nom ne bo ostal v Londonu samo ministr- ski predsednik Baldwin, temveč tudi celo- kupen angleški kabinet. Ministrski svet, ki se bo bavil z rezultati razgovorov o gar- antijskem paktu, se bo sestel v četrtek in ne v torek, kot je bilo namenjeno. Sodijo, da Vandervelde ne bo prišel pred 25. av- gusta v London, vendar se v poučenih krogih potrjuje vest, da se bo njegov so- delavec Robin udeležil razgovorov fran- coskih in angleških juridičnih strokov- njakov.

PARIZ, 10. Po Briandovem mišljenju se ne sme v vprašanje varnostnega pakta iz- gubiti na času, ker se mora skupni odgovor poslati tudi državam, ki se ne bodo udele- žile londonskega sestanka. Odgovor se bo poslal v odobritev Italiji, Čehoslovaški, Poljski in Belgiji, ako se ne udeležijo se- stanka.

«Paris Soir» opozarja, da se bodo lon- donski razgovori vršili v večji ali manjši meri pod utisom nove poljsko-nemške krize, ki je poostila spor med obema dr- žavama. List pravi, da je poljsko-nemski spor na programu londonskih razgovorov.

Briandov odhod v London

PARIZ, 10. Zunanji minister Briand je odpotoval danes popoldne v London.

Poročila glede dogodkov v Siriji pretrana

Francosi še vedno gospodarijo Suezde

PARIZ, 10. «Journal» piše: Poročila, ki prihajajo iz Palestine glede črnega upo- ra, so brezdvomno pretrana. Ni res, da so Druzi odvzeli francoskim oddelkom več tankov, kajti francoske čete v Siriji nika- kor ne razpolagajo s tako opremo. List zaključuje, da Druzi nimajo potrebnega orožja za vojskovanje.

«Tempe» pravi, da so francoske čete še vedno v posesti postojank pri Suezde. Polo- žaj v Siriji ni tako kritičen, kakor so pisali nekateri listi.

PARIZ, 10. Ministrski predsednik Painlevé je prejel iz Sirije brzojavko, ki pravi, da vlada v Gebelu popoln mir.

Za zblizanje balkanskih narodov

PARIZ, 10. «Tempe» piše, da je misel o sklepu varnostne pogodbe med balkan- skimi državami vsega uvaževanja vredna. Ne da se reči še ničesar o pogojih, pod katerimi bi bila taka pogodba mogoča, po- menila bi pa vsekakor velik napredek za ohranitev miru na Balkanu in v Evropi. Mala antanta je v tem oziru že jako mnogo storila. Pristop v to zvezo je za Grčijo težaven, ker ima svoje posebne interese. Vendar pa je zveza balkanskih držav lo- gična zahteva, če hočemo ohraniti mir, ki temelji na mirovnih pogodbah. Ako dalje pomislimo, da poskušajo boljševiška propa- ganda Evropo zadeti ravno preko Balka- na, je treba storiti vse, da se balkanski narodi zblizajo in zvežejo, kar bo le v prid miru in civilizaciji. — Posebej pa naglaš- a «Tempe», da bi bilo treba prej urediti neka mejna vprašanja med Bolgarijo in Jugosla- vijjo.

Francoski socialisti proti Painlevéju

PARIZ, 10. Včeraj so se vršili po vsej Franciji pokrajinski socialistični kongresi. Kakor zatrjujejo zadnje vesti, so kongresi ostro kritizirali Painlevéjevo vlado ter sklenili, da socialisti ne smejo podpirati sedanjega režima na Francoskem.

58 mrtvih in 105 ranjenih vled pouličnih nezdod

LONDON, 10. Med preteklim pretkom in soboto je umrlo vsled pouličnih nezdod sedem oseb. Od 1. avgusta do danes je umrlo v Londonu vsled pouličnih nezdod 58 oseb, 105 oseb pa je bilo ranjenih.

Olje iz premoğa

BERLIN, 10. Profesor Bergius v Mann- heimu je iznašel način, kako se da iz pre-

moga pridobivati neko olje. Poskusi so se jako dobro obnesli, ker so dobili iz šlez- kega premoga do 35 odstotkov olja. V krat- kem bodo začeli iznajdbo izkoriščati na veliko.

Potres v Mali Aziji

SMIRNA, 10. V Hamidje Dinar so bili zaznamovani potresni sunki. Železniško postajo je potres popolnoma porušil. Več oseb je bilo ranjenih.

DNEVNE VESTI

„Novice“ tudi v drugi izdaji zaplenjene

Ker je bila tudi zadnja številka «Novic», kakor obe prejšnji, zaplenjena, je lastništvo «Novic» priredilo drugo izdajo lista, kjer je bil inkriminirani odstavek nadomeščen s poročilom o letalski nesreči v Portorose. Toda tudi s to občitno materi- jalo niti ni moglo, niti deloma, odsko- dovati naročnikov, kajti tudi druga izdaja je bila na poštne uradu zaplenjena, ne da bi uredništvo prejelo tozadevnega ob- vestila.

— Zaplemba. St. 15. «Učiteljskega lista» od 1. t. m. je bila zaplenjena radi člankov «Poja- čana hajka» in «Definitivno provizorni».

Umik Orlando iz javnega življenja

Fašistovska «Idea Nazionale» očita Orlando, da je izbral najslabši trenutek za svoj odstop. Če bi bil Orlando — meni rečen list — odložil mandat le iz politične korektnosti — ker je dejstvo, da je bil izvoljen na veliko fašistovsko listo, prišlo v navskrižje z njegovim protifaš- istovskim nastopom povodom občinskih volit- ev v Palermu — potem da bi bil njegov se- danji korak razumljiv za vsakogar. «Idea Na- zionale» pa pripisuje Orlando-vo demisijo le osebnim občutljivostim radi poraza na rečenih vo- litvah, ki pa da ni opravičena, kajti poraz v političnem boju ne otežuje nikogar. Orlando pa odstopa rajše, nego da bi priznal svoj poraz. Sicer pa soglašja «Idea Nazionale» z Orlando, da zanj, kot moža liberalnega mišljenja, ni več mesta v sedanjem javnem življenju.

Tajnik vodilnega odbora opozicije, poslanec Molé, pa sodi, da bo demisija Orlando-va ob- čutno vplivala na mišljenje italijanske javno- sti ter da bo pripomogla k zaželeni razjasnitvi javnega življenja, ker je to mož velike avtorite- te in je njegovo ime nerazkorno spojeno z zgodovinskimi dogodki v državi. Velepomemb- no da je posebno tudi utemeljevanje Orlando- ve demisije. Podal je definitivno ugotovitev, da se morje liberalnega in demokratičnega mišljenja ne morejo udeleževati parlamentar- nega življenja. Aventin mora — meni Molé — videti v tem le potrditev svoje teze in resnice, da je sedaj onemogočeno delovanje ustavnih naprav. Orlando da gre s svojo demisijo v nekem smislu celo dalje nego opozicija Amen- tina, ker ugotavlja nemogočnost sooblastitve med višino in manjšino zbornice.

V teh izjavah se odraža velika pomemb- nost Orlando-ve demisije. Vsako omalovaževan- je bi bilo zgrešeno. Pa saj priznava to indi- rektno tudi komentar glasila «Idea Nazionale», ker se ne veseli odstopa Orlando-vega, marveč dokazuje le njegovo neopravičenost. Da je ta demisija nejužni dogodek tudi za vladno ve- čino, nam je jasno z ozirom na dejstvo, da je šlo vse prizadevanje ministrskega predsednika za tem, da bi opozicijo zopet zvalil v parla- ment. To kaže, kako občuti tudi gospod Mus- solini sam, da je radi odstopnosti opozicije sta- nje nezdravo in v navskrižju z duhom in nalo- gami ustavnega življenja, kar ne more služiti ne zdravemu ne plodnemu razvoju in notranjo- sti, ne ugodu države pred vnanjim svetom. Izjave tajnika vodilnega odbora opozicije pa napovedujejo, da bo odstop Orlando-vo nekako navodilo za nadaljnje postopanje opozicije. V tem pa bi bila nazorno predložena vsa po- membnost Orlando-vega koraka.

Spomini dr. J. Beneša na dogodke iz leta 1918.

Ravnokar je izšel nov zvezek revije «Nase rečoluce», ki izhaja četrtno in je posvečen zgodovini in problemom čehoslovške revolu- cije, njenim pripravam in posledicam. Ta zvezek prinaša sestavek čehoslovškega ministra za zunanje stvari, dr. J. Beneša, pod naslovom «V Zveze in v svetu zaveznikov», v katerem opisuje potek čehoslovške revolucije v času, ko so dogodki naglo sledili drug drugemu ter so s svojim razvojem presenečali tudi poučene osebe. Ze sama vest, da je dunajska vlada dovolila nekim politikom odhod v tujino in to celo za to, da pridejo v stik z voditelji gi- banja v inozemstvu, je bila enostavno never- jeta in ni bilo nikake gotovitosti, kak namen je imel ta ukrep dunajske vlade. Češka delega- cija v inozemstvu se je tekot razgovorov v pogledih na mednarodni položaj z ozirom na čehoslovške stvari pokazala precej neorjen- tirano. Zato je bila po referatu ministra Bene- ša njihova radost tem večja. Videli so, da Avstrija za zaveznike ne obstoja več, da je čehoslovška republika samostojna, priznana država. Jasno so videli, da je pozicija Čeho- slovške boljša, nego ona Poljske in Jugoslavije, v katerima so bili težki notranji spori.

Minister Beneš pripisuje sestanku čeških politikov in praške delegacije — s predse- dnikom narodnega odbora dr. J. Kramářem na čelu — z voditelji v inozemstvu veliko pomembnost. Češki odposlanci so odobrili vse in izrekli hvaležnost za delo, izvršeno v ino- zemstvu. Ustanovili so definitivno vlado, for- mo in strukturo države ter določili smer čeho- slovške politike. Poleg drugih stvari piše mi- nister Beneš: «Smatram to za politično in zgo- dovinsko pomembno v zgodovini našega gba- nja za osvobodjenje. S tem nočem nikakor zmanjševati pomembnosti tistega, kar se je do- godilo v Pragi v dneh 28. 29. in 30. oktobra, marveč ustvarjam zvezo med Ženevo, 14. no- vembra in važnostjo dneva, ko je revolucio- narna akcija v inozemstvu tudi formalno zado- bila popolno priznanje naroda». Dogodek, ki sta ga dr. Beneš in praška delegacija pričako-

vala se le na pomlad prihodnjega leta, je pri- sel nepričakovano naglo. Dogodki so se raz- vijali tako hitro, da je bila v Prazu že vsem jasna katastrofa Avstrije.

Avstrijski odgovor predsedniku Wilsonu z dne 27. oktobra je pomenil popolno kapitulaci- jo Dunaja. Vsled tega je bila istega dne skli- čana medzaveznška konferenca v Parizu, ki je imela že dne 31. oktobra kot najvišji vojni svet svojo prvo sejo v Versaillesu in namen pretresanja pogojev za premirje z Avstro-Ogr- sko in Turčijo in z ozirom na novi položaj tudi za eventualna pogajanja z Nemčijo.

Ker so posvetovanja v Ženevi zategnila ta- mošnje mučenje ministra Beneša in ker je ta poslednji smatral sodelovanje na rečeni prvi seji kot jako važno za stvar, ker bi v nastrop- nem slučaju mogla nastati stvarna škoda za in- terese čehoslovškega naroda — je dr. Beneš takoj ukrenil potrebne korake, da se čeho- slovski interesi zavarujejo ter da se hitro izda poziv na to sejo. Da bi doznal, kako stoji stvar, je obiskal francoskega ministra za vna- gajanje v Ženevi ter naglašal neobhodno po- trebo, da tudi Čehoslovška sodeluje na vseh nadaljnjih pogajanjih o premirju s centralnimi vlastmi.

Potrebno je naglasiti, da na te izredno važne razgovore nista bili pozvani ne Rumunska, ne Poljska, a srbska vlada je zastopala samo Sr- bijo, nikakor pa ne prečasnih krajev. Na seji dne 2. novembra pa je že sodeloval dr. Beneš v imenu Čehoslovške. Iz razgovorov v Že- nevi mu je bilo že jasno, da vojni načrti marša- la Focha popolnoma odgovarjajo željam Prage.

Da so zavezniki one dni — primerno nazo- rom ministra Beneša — poznali pravo stanje stvari v deželah centralnih vlasti, popolnoma uničenih vojniški in moralno, ter da so poznali njih popolno nemogočnost nadaljnje vojnega odpora, ne bi bili dovršili vse vojne takoj po prošnji (posebno od strani Nemčije) za pre- mirje, marveč bi bili vsekakor prešli z vojsko na nemško ozemlje. S tem bi dali povsem drugačno obliko nadaljnjim dogodkom po pre- mirju in po sklepu miru — tako v Nemčiji, ka- kor v osrednji Evropi sploh.

Nemci so naajo kapitulirali in sprejeli vse pogoje premirja v Versaillesu. (Tako so se rešili položaja zaveznikih vojnih sil na Berlin). Minister Beneš je na to takoj začel s pripra- vami za borbo na mirovni konferenci.

— Smrtna kasa. V soboto je umrl tu gospod Martin Porenta, umirovljeni carinarski nadzor- nik. Pokojnik je bil dober človek. V prejšnjih časih je redno zahajal v slovensko družbo ter se živo udeleževal našega socijalnega življenja. Por let je bil kaj marljiv tajnik Slovenske št. talnice. V zadnjih časih pa se je popolnoma umaknil v zatišje. Šel počiva v miru!

— Pošne znamenke, ki niso več v veljavi. Tukajšnje pošto ravnateljstvo sporoča, da niso več v veljavi posebne znamenke po 3 oz. 4 lire za pošiljanje poštinih zavojev. Prepora- jalci, ki imajo še v zalogi take znamenke, in vsi prizadeti sploh jih lahko takoj zamenjajo na poštinih uradih.

Društvene vesti

— Pevski zbor Glasbene Matice. Danes zve- čer ob 19.45 pevška vaja.

— Planinsko društvo ima danes zvečer ob 19.30 važno sejo v pisarni g. predsednika.

— Delavsko podporno društvo znanja svo- jim članom, da bo društveni urad posloval vsa- ko nedeljo od 9.30 do 11.30. — Odbor.

SPORT

— Tehnična komisija za kolosstvo ima da- nes ob 8.30 zvečer redno odoborno sejo v na- vadnih prostorih. Prisotnost enega člana O. S. V. je neobhodno potrebna.

— Lahkoatletski meeting S. U. V nedeljo 10. t. m. se je vršil imenovani meeting na igri- šču Adrije. Radi velike udeležbe s strani naših atletov bi bilo strokovno poročilo preob- širno za današnje številko, zato ga bomo priobčili v četrtekovi številki.

Iz tržaškega življenja

— Pomorščak ranjen v pretepu na parniku. Med številnimi izletniki, ki so se v nedeljo zvečer vračali s parnikom «San Marco della Rosandra» iz kopalnice v Miljah in naše me- sto, je bila tudi skupina mladeničev, menda — sodeč po njihovi bujni govorici — Neapolitan- cev. Proti koncu vožnje je izbruhnil med mlade- ničji hud prepir, ki se je kmalu razvil v pre- tep, kar je povzročilo med ostalimi potniki, med katerimi je bilo mnogo žensk, veliko zmedo. Da bi napravil konec ravs in kavsu, je skočil med prepirajoče 22-letni, ki posadki spadajoči pomorščak Marij Gasperini iz Milj. Toda slabo je naletel, kajti vročerkvni mlade- niči so se tedaj spravili nanj, eden izmed njih je celo potegnil nož in parkrat zabodel po- morščaka; zadel mu je dve rani, eno na prsih, drugo na hrbtu. Ko je parnik kmalu potem pristal k bregu, jo je junak z nožem v splošni zmedji na tihem odkuril s tovariši. Gasperini je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik dožgal, da rane sreči niso nevarne. Zato je bil ranjenec po potrebi pomoči pre- puščen domači oskrbi. Okreval bo v 10 dneh.

— Nevarna kopač dveh deklic. Kritične tre- notke sta prestali v nedeljo v javnem kopal- šču pri svetilniku 15-letna Elvira Belducci, sta- nujoča v ulici Zovenzoni št. 6, in njena 8-letna znanca Gilda Stebel, stanujoča istotam. Pri kopačju je Belducci, ki se je bila nekoliko oddaljila od brega, nenadoma postala slabo in prišla se je potapljati. Stebelova, ki je plavalila tik za njo, ji je hotela pomagati. Ker pa je sama znala malo plavati je kmalu oma-

tvarin, ki bo imuniziral tvojo auro in tvoje
elo.